

36604 Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten die betrekking hebben op de BES-eilanden (Belastingplan BES-eilanden 2025)

Nr. 12 Brief van de staatssecretaris van Financiën

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 december 2024

Tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2025 op 28 november jl. is de motie Ceder c.s.¹ ingediend. Dinsdag 3 december jl. is deze motie aangenomen door uw Kamer. In deze Kamerbrief wil ik ingaan op de wijze waarop het kabinet uitvoering zal geven aan deze motie.

Daarbij zal ik afzonderlijk ingaan op de twee verzoeken in deze motie. Dat zijn:

1. Het verzoek om met een novelle te komen om het in het amendement Grinwis c.s.² geregelde uitstel van maatregelen van het Belastingplan BES eilanden 2025 volledig terug te draaien.
2. Het verzoek om in wezenlijke samenspraak met de eilanden in kaart te brengen wat de precieze koopkrachteffecten zijn van de voorgestelde lastenverzwaringen en indien dit leidt tot inkomensdalingen onder het sociaal minimum, zoals in de minimumvoorbeeldbegrotingen van de Commissie Sociaal Minimum Caribisch Nederland bij het Belastingplan BES-eilanden 2026, voorstellen te doen hoe dit te repareren.

1. Novelle

Het kabinet respecteert amendementen die door uw Kamer zijn aangenomen. Daarom zou het kabinet onder andere omstandigheden niet het initiatief nemen om de gevolgen van een door de Tweede Kamer aanvaard amendement terug te draaien door middel van een novelle. Het kabinet acht het in dit geval echter, op grond van de motie Ceder c.s. en de zorgen die geuit zijn in de Eerste Kamer over de gevolgen van het amendement³, voldoende gerechtvaardigd om op zeer korte termijn een novelle in dienen bij uw Kamer.

¹ Kamerstukken II 2024/25, 36600-XV, nr. 79.

² Kamerstukken II 2024/25, 36604, nr. 11.

³ Kamerstukken II 2024/25, 36604, nr. 7 en Kamerstukken I, 2024/25, 36604, C.

De novelle zal ertoe strekken het uitstel van de betreffende maatregelen terug te draaien waardoor de in het amendement genoemde maatregelen alsnog op 1 januari 2025 in werking treden. Het kabinet heeft deze novelle vandaag aangeboden aan de Afdeling advisering van de Raad van State en streeft ernaar om de novelle, na ontvangst van het advies, uiterlijk vrijdag 13 december a.s. bij uw Kamer aan te bieden.

Daarbij vraagt het kabinet ook van uw Kamer de nodige flexibiliteit en inzet om deze novelle met succes door te voeren. De beschikbare tijd is immers beperkt, omdat er op dinsdag 17 december 2024 over het volledige pakket Belastingplan 2025 wordt gestemd in de Eerste Kamer.

2. Koopkrachteffecten lastenverzwaringen

Het Nibud heeft dit jaar een analyse gemaakt om de inkomenseffecten voor de BES-eilanden te duiden. Loon- en prijsramingen ontbreken daar echter in, zoals in Nederland door het CPB worden gedaan. Daardoor is het thans nog niet mogelijk om een koopkrachtvoorspelling voor de BES-eilanden te maken conform de Nederlandse analyses. Het kabinet erkent echter het belang van een beter koopkrachtbeeld voor de BES-eilanden en verkent momenteel de mogelijkheden om dit beter in beeld te brengen. Als onderdeel van die verkenning is dit jaar een projectsubsidie aan het Nibud verschaft om zijn rol op de BES-eilanden te verduurzamen, zoals het Nibud deze rol ook in Nederland vervult voor onderzoek en publieksvoorlichting.

Voor de maatregelen in het Belastingplan BES-eilanden 2025 heeft het kabinet met de informatie die wel beschikbaar is (Nibud rapporten, rapport Commissie Sociaal Minimum Caribisch Nederland, data van de Belastingdienst Caribisch Nederland) de voorgestelde verhogingen van belastingen op zodanige wijze aangepast dat rekening is gehouden met de door de Commissie Sociaal Minimum Caribisch Nederland geadviseerde ondergrens van het sociaal minimum.

Uiteraard is het kabinet bereid om dit jaar opnieuw in gesprek te gaan met bestuurders van de openbare lichamen en vertegenwoordigers van inwoners en bedrijven aldaar. Net zoals zij dat het afgelopen jaar bij het Belastingplan BES-eilanden 2025 heeft gedaan. De maatregelen die in het huidige wetsvoorstel zijn

opgenomen zijn met diverse belangenorganisaties (zoals de Centraal Dialoog Bonaire, Kamers van Koophandel en de Saba Business Association) besproken. Ook is er meerdere keren over het wetsvoorstel gesproken met lokale bestuurders van de openbare lichamen.

Voor zover dat mogelijk is, zal het kabinet ook de koopkrachteffecten van de in het Belastingplan BES-eilanden 2025 voorgestelde maatregelen blijven monitoren. Indien dit leidt tot inkomensdalingen onder de normbedragen voor het sociaal minimum, zoals in de minimumvoorbeeldbegrotingen van het Nibud, zal het kabinet bezien of en op welke wijze deze inkomensdalingen kunnen worden gerepareerd. Het kabinet benadrukt daarbij dat sprake is van een totaalpakket aan maatregelen dat ervoor kan zorgen dat mensen al dan niet onder het sociaal minimum zakken. De oplossingen dienen dan ook te worden gezocht in dat totaalpakket en niet enkel in de belastingmaatregelen. Het kabinet wijst in dit kader ook op de tweede reactie op het rapport van de Commissie, die deze week naar Uw Kamer is verzonden, waarin het kabinet benoemt van mening te zijn dat het wenselijk is om voor de BES-eilanden een meer integrale besluitvorming te hebben over de koopkracht in Bonaire, Sint Eustatius en Saba op het terrein van onder meer inkomens, kosten van levensonderhoud en fiscale maatregelen.

De staatssecretaris van Financiën,
T. van Oostenbruggen